

Suggesties LvOP Jaarverslag 2018

1. Algemeen

Gezien de aanhoudend slechte dekkingsgraad, de gemiste indexatie van bijna 16% en weinig perspectief voor deelnemers signaleert LvOP dat het beleid bij de uitvoering van de ABP middelloonregeling in 2018 steeds meer begint te knellen.

Hoewel het ABP-bestuur werkt aan een bredere complexiteitsreductie, is zij daarbij in grote mate afhankelijk van sociale partners die in de ABP-Pensioenkamer afspraken maken over de pensioenregeling. Dat gaat traag. Het bestuur leunt te veel op sociale partners en oogt niet geheel in control. Het bestuur van ABP laat forse steken laat vallen in de uitvoering, vooral in de communicatie. Bekend zijn de incidenten rond de AOW-partnertoeslag, afschaffing van de Anw-compensatie en eind 2018 de AOW-partneraanvulling (bijlage K). Het zijn eigenlijk geen incidenten meer te noemen. Met LvOP hebben we in 2018 herhaaldelijk onze zorgen geuit over de VPL-regeling (VUT-overgangsregeling), een ander onderdeel uit het ABP pensioenreglement.

2. VPL

De VPL-regeling is naar de mening van LvOP een oneerlijke regeling waarbij de solidariteit te ver is doorgesloten. Op dit moment betalen ongeveer 1 miljoen deelnemers een VPL-bijdrage voor zo'n 500.000 deelnemers die nog voor VPL-rechten in aanmerking zouden kunnen komen. Sociale partners zijn verantwoordelijk voor (wijzigingen in) de VPL regeling, het bestuur is door aanvaarding van de VPL-regeling verantwoordelijk voor de uitvoering. Daarin schiet zij te kort als het gaat om haar rol bij de evenwichtige belangenafweging. De financiering van de VPL-regeling staat al jaren onder druk. Omdat er sprake is van een uitgestelde inkoop van pensioenaanspraken en -rechten kan ABP pas als aan de laatste deelnemer rechten zijn toegekend definitief de balans opmaken (uiterlijk 1 januari 2023). Er wordt nu jaarlijks een additionele premie geheven, opgebracht door alle bijna 1 miljoen premiebetalers (via hun werkgevers), maar de daadwerkelijke inkoop van aanvullend pensioen vindt slechts plaats bij een deel van de deelnemers (zij die daadwerkelijk recht hebben op VPL).

Eind 2017 wijzigde de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de regels omtrent – kortgezegd - de hoogte van de VPL-premie. In april 2018 wordt namens DNB aangegeven dat bij de VPL-premie geen gebruik gemaakt mag worden van een premiedemping. Hierdoor werd vermoed dat de VPL-premie, ook bij ABP, zou gaan stijgen. In 2018 zijn de nieuwe regels echter weer door de Minister van Sociale Zaken gewijzigd.

Hoewel hiermee een premiestijging per 2019 is afgewend, neemt dit niet weg dat het grotere probleem, namelijk de uitgestelde financiering nog steeds boven de markt hangt.

Hoewel het bestuur in 2018 bij de behandeling van de premie- en indexatienota een poging heeft ondernomen om de evenwichtigheid van het VPL-premiebesluit meer inzichtelijk te maken, gaat het bestuur nog steeds de principiële vraag uit de weg: "is het heffen van een (opslag op een) VPL-premie bij deelnemers (via hun werkgevers) die nooit een VPL-uitkering gaan ontvangen, wel evenwichtig?". Onze zorgen ten aanzien van deze zogenoemde VPL-regeling zijn tweeledig. Allereerst informeert het bestuur de deelnemers, die in theorie in aanmerking kunnen komen voor de overgangsregeling, naar onze mening onvoldoende over de (voor hen) afgedragen premies (VPL) en voorwaardelijkheid van deze pensioenaanspraken. Daarnaast hebben we gegronde twijfels dat het bestuur bij de uitvoering haar wettelijke taak

van evenwichtige belangenafweging adequaat uitvoert in dezen. De beantwoording van de vele vragen in 2018 maakt ons daar niet geruster op.

3. **Geen initiatief op toetsing risicobereidheid deelnemers** (Sinds 2015 opgenomen in oordeel VO, ook doorlopend punt van aandacht namens RvT)

Risico's zijn de afgelopen jaren steeds meer richting deelnemers en gepensioneerden geschoven. Na een oproep daartoe van LvOP – gesteund door een deel van het VO (in 2015) - constateerde het VO dat het bestuur de mogelijkheden wil onderzoeken om de risicohouding van het fonds te toetsen aan de voorkeuren van deelnemers. Deze opvolging heeft het bestuur echter gekoppeld aan de introductie van een nieuw pensioencontract bij de herziening van het pensioenstelsel. LvOP acht dit - nog steeds - risicovol. Om twee redenen; 1. Nu alleen de globale risicohouding is getoetst via sociale partners, kan het zijn dat groepen deelnemers de door ABP gekozen risicohouding niet (geheel) ondersteunen. 2. De argumentatie van het bestuur om te wachten op de herziening van het pensioenstelsel is wankel (nu al voor het vierde jaar achtereen een manier om via uitstel tot afstel te komen).

Wij roepen het bestuur op haar beleid in het algemeen en ten aanzien van risicobereidheid in het bijzonder breder te toetsen onder deelnemers en gepensioneerden, teneinde verzekerd te zijn dat bestuursbesluiten voldoende draagvlak hebben en waar nodig worden bijgestuurd.

4. **Complexiteitsreductie**

De door ABP uitgevoerde pensioenregeling(en) zijn complex. Nog los van alle complexiteit rond de pensioenregeling voor militairen, is ook de pensioenregeling voor burgers met zijn vele overgangsregelingen zeer complex te noemen. LvOP is voorstander van vergaande complexiteitsreductie en verwacht van het bestuur dat zij wel de nodige inspanningen doet en blijft doen (bij de pensioenkamer) om verdere complexiteitsreductie te realiseren.

5. **Blijvende aandacht voor spanning ambitie en realisatie**

Al jaren wordt door LvOP aandacht gevraagd voor de spanning tussen ambitie en realisatie. Een geïndexeerde middelloontoezegging is prachtig op papier maar ongeloofwaardig als blijkt dat de toeslagverlening nu al zo'n 15 % achterloopt.

In 2018 is het Strategisch Investeringsplan (StIP) 2019-2021 aan het VO ter advies voorgelegd. Het StIP is voor een periode van drie jaar opgesteld. Wederom is daar de al jaren geldende ambitie tot uitgangspunt genomen voor het beleggingsplan. De LvOP heeft vragen gesteld bij de geloofwaardigheid van dit uitgangspunt en acceptatie daarvan door het bestuur. Bovendien geldt ook hier dat zonder een onderzoek naar de risicobereidheid van deelnemers, mogelijk een beleggingsplan wordt uitgevoerd dat niet in overeenstemming is met de risicobereidheid van de deelnemers.

6. **Modernisering governance**

In aanvulling op de terechte oproep van het Bestuur aan de sociale partners en het kabinet om haast te maken met de modernisering van het pensioenstelsel om het hierdoor aan te passen aan de huidige arbeidsmarkt, hecht de LvOP-fractie eraan dat het Bestuur reeds nu reeds alles in het werk stelt om de huidige onevenwichtigheden in de governance-structuur te verminderen, bijvoorbeeld in de relatie tussen het ABP-Bestuur en de Pensioenkamer. De moeizame gesprekken tussen het Bestuur en de Pensioenkamer over herziening van de pensioenregeling toont aan dat - ondanks dat beide organen volledig van elkaar afhankelijk zijn - er geen adequate instrumenten voorhanden zijn om de deelnemer daadwerkelijk centraal te stellen. Het Verantwoordingsorgaan in zijn huidige vorm en de Raad van Toezicht bestaan

inmiddels 5 jaar, een goed moment om de werking van deze organen tegen het licht te houden ook in het samenspel met de rol van het Bestuur. In dit kader roept de LvOP-fractie het Bestuur op om in 2019 een brede evaluatie op de bestaande governance-structuur uit te voeren, inclusief het functioneren van de driehoek Bestuur-Raad van Toezicht, Verantwoordingsorgaan en de relatie tussen Bestuur en Pensioenkamer.

7. Meer ambitie tonen op duurzaam beleggen

Beleggen is noodzakelijk voor een goed pensioen. Maar je hebt bij ABP helemaal geen invloed op hoe er belegd wordt of waarin. Is dit grote fonds jouw geld wel waard? Wij vinden dat je dat zelf moet kunnen bepalen. We zijn realistisch en begrijpen dat echt niet iedereen dergelijke beleggingskeuzes zelf wil of kan maken. Tot er meer keuzevrijheid komt, zetten wij ons in voor duurzame beleggingen.

In het duurzaamheidsbeleid ligt tot nu toe een grote nadruk op milieu en goed bestuur en in mindere mate op sociale aspecten van duurzaamheid. Het door ABP geformuleerde uitsluitingsbeleid voor beleggingen biedt meer mogelijkheden voor het uitsluiten van “ongewenste” andere categorieën, zoals kinderarbeid en steenkool.

Hedgefonds worden niet langer als aparte categorie beschouwd. Hierdoor wordt er niet meer automatisch verantwoording afgelegd over de kosten en baten van deze beleggingsmethodiek.